

Fekete István: Az erdő ébredése

Amikor még Február fagyos csizmái kopognak a hegyeken, s az öregedő tél önmagáról dúdol jeges nótákat a fenyőknek, lent a völgyekben megpuhul a szélhordta avar, és a mezőkön bogarászó varjak felnéznek a felhőkre, hogy valahonnan délről nem hoztak-e valami üzenetet.

Mert ilyenkor már van valami a levegőben, amitől elcsendesedik a fák orgonája, figyelve kihúzzák magukat az öreg bükkök, és a som rügyeit úgy csiklandozza valami belülről, hogy már alig férnek bőrükbe. Esténként puha köd leng a patakok ágya felett, különös vajúdó párát lehel föld, amelytől megreszketnek az alvó lepkék bábbölcsőjükben, és álmosan fintorog a mókus meleg téli fészkében.

S ha felsüt a nap, nyújtózkodik az erdő. A fák korhadt ágakat dobnak le magukról, az utak kezdenek felszáradni, a szél a téli sziszegés helyett lágyabb suhogással fésüli az erdőt, s egy reggelen a bokrok alatt kinyitja ezer, fehér csillagszemét a hóvirág.

Hideg van még ilyenkor, s a hidegnek nincs más színe, csak a fehér. Utána jön a sárga, a kék, a lila, a rózsaszín és legvégül a nyár ragyogásában a pipacs égőpiros lángolása. De ez messze van még. Az erdő, a nap most még nem tud kis cselédeinek sem színt, sem illatot adni. De nem is kell. A természet éledése lassú és lágy, mint a simogató anyai kéz. Nem melegedik fel egyszerre, mert ez elpusztítana mindent, hiszen a fák magukban hordják még a téli dermedést, az állatok magukon a téli bundát, és tehetnek molyzsákba, mint az emberek

Rendre, rendre: sorjában. A fehér szín után jön a sárga, a hóvirág után a déli domboldalakon, mintha maga a kén virágzott volna ki, szinte nevetnek a sombokrok sárga csokrai, alattuk pedig a tavaszi kankalin majdnem ugyanolyan színű kis virágai. És ha felsüt a nap, az öregedő mélyén, mintha a tavasz orgonája szólalna meg, búgni kezd az első vándor, távoli tájak fészekrakó üzenetét hirdetve: búgni kezd a vadgalamb. Lágy ez a hang; nem kiált, nem harsog, nem rikolt, csak szétfolyik, mint a sóhajtás, és meghallja mindenki.

A mókusok kidörgölik szemükből az álmodat, a harkály elhallgat értelmetlen kopogtatásával a beteg fák mellkasán, a patak száradó partján vidáman futkos a barázdabillegető – aki szintén most érkezett külföldi útjáról –, a földben megmozdulnak a giliszták és egyéb dermedt férgek, a hangyabolyban akkora a sürgés-forgás, mintha vásárra készülnének, a tavak hideg téli kékje meleg barnára válik, s a halak megmozdulnak iszapágyukban, ahová még októberben feküdtek; a napsütötte erdő felett reszketni kezd a levegő, melynek érintésétől elindulnak a nedvek a fákban, és az alvó rügyek duzzadtan lesznek, mint az élet ígérete.

És ekkor megjelenik a harmadik szín az erdőn: a kék. Még csak itt-ott elbújva a bokrok meleg szoknyája alatt, de körülötte édes illat omlik a földre, és szerényen szétnéz kék szemével a tavaszodó világban: az ibolya. Illatát aztán elkapja a szél, játszik vele, meghordozza a csalikokban, az öregerdőben, hol néma odvakban vadméhek aludtak eddig, de most a meleg illattól megzendül az odú, és álmos tántorgással kirepülnek az első méhek. Búg galamb, dongnak a méhek, esténként óvatosan megszólal már a feketerigó, és fuvalájára kipattan a fűz ezüst barkája; de meghallják a denevérek is, s amikor vadászházak kéményéből, öreg odvakból apró árnyak szállnak ki némán, mint a titkos gondolat, hogy van-e már élelem odakint, repkednek-e az éji bogarak. Hát bizony nemigen repkednek még, de helyettük ugyanolyan lágy szárnyalással püsszegve-kurrogva nászrepülésben van a szalonkák népe.

Hallgat az erdő – hiszen fel sem ébredt még igazán –, csak a szalonkák űzik egymást vak szerelemben, és az erdők lila árnyékából lángpenge vág az ég felé, dörren a puska, s a vándor lovagok vére rácseppen a hóvirágok fehér arcára.

Aztán elhallgat minden, csak a bagoly jár nesztelen szárnyalással, felemel egy-egy egérkét, és viszi haza az odvába, mert neki ilyenkor már tojásai vannak, s az asszonynak is kell valamit enni, ugyebár.

Eközben múlnak a napok. Eltűnik a hóvirág, megfakul az ibolya, a fűz barkái helyett leveleit suhogtatja már a szél, és hozzák, egyre hozzák a tavaszt az érkező vándorok. A dél végtelen ege elküldi a pintyet, a csízt, az éneklő rigót, és mindenki hozza magával a kis hangszerszámát, ki a fuvaláját, ki a citeráját. Minden reggel fényesebb a nap, és minden reggel jobban tele van muzsikával az erdő.

A nyír már zöldben pompázik, az utakat benőtte a fű, a vágásokban mérgesen ágaskodik a csalán, és száll a dal, mámorba hanyatlik a szerelem, készülnek a fészkek, millió új élet lüktet a csírák és szívek mélyén, és egy reggelen fehér nászruhájukban esküvőre hívják az erdei népeket a vadcseresznye fák. Az öreg tölgyek, vén bükkök, szíjas szilfák és mogorva körte fák nehezen öltöznek, nehezen ébrednek, de az esküvőről, a nász ébredéséről elmaradni nem illik. Felsült a nap, vadcseresznye fák virágkoronája kitárja millió kelyhét az áldó nap felé, és a méhek lakodalmas népe zengeni kezd a szerelem, az élet, a tavasz orgonáján. Csupa napfény az erdő, csupa égig szálló dal. Nem alszik már senki, és vándorló kis báránnyelűk megállnak az égen hallgatódzni, bár ők nem hivatalosak a lakodalomba. A gyalogúton öreg róka ballag. De odafent senki nem vette észre a rókát. Áll a nász, az erdő felébredt.